

مدیرعامل پتروشیمی تندگویان: |کاتالیست پالادیوم در پتروشیمی تندگویان بوم‌سازی می‌شود/ در تولید گرید چادر مشکی به خودکفایی رسیدیم

مدیرعامل پتروشیمی تندگویان گفت: کاتالیست پالادیوم در پتروشیمی تندگویان به زودی بوم‌سازی می‌شود و در تولید گرید چادر مشکی به خودکفایی رسیده‌ایم. متأسفانه دلان پت تولیدی ما را از بورس کالا می‌خرند و به کشورهای همسایه صادر می‌کنند.

به گزارش مشعل نیوز، بررسی وضعیت صنایع پایین‌دستی پتروشیمی نشان می‌دهد که یکی از مشکلات جدی این صنایع کمبود مواد اولیه مورد نیاز آنها است.

در این بین آن دسته از تولیدکنندگانی که در صنایع پایین‌دستی پتروشیمی از پلی اتیلن ترفتالات (PET) به عنوان ماده اولیه خود برای تولید بطری و الیاف پارچه استفاده می‌کنند، همواره از کمبود یا نرسیدن مواد اولیه گلایه داشته‌اند.

از طرفی در حال حاضر پتروشیمی شهید تندگویان تنها تولیدکننده محصول پت در کشور است که سالانه بیش از یک میلیون تن از این محصول را تولید می‌کند. پلی اتیلن ترفتالات یکی از محصولات میان‌دستی پتروشیمی‌ها است. این محصول از دو ماده PTA (پارازایلن+اسیداستیک) و MEG (مونو اتیلن گلیکول) تولید می‌شود و به عنوان خوراک صنایع نساجی و بطری‌سازی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

با توجه به اهمیت پتروشیمی شهید تندگویان به عنوان تنها تولیدکننده پت در کشور و از طرفی گرایش‌های صنایع پایین‌دستی پتروشیمی از کمبود محصول پت با سیدرضا قاسمی‌شهری مدیرعامل شرکت پتروشیمی شهید تندگویان به گفت‌وگو نشستیم تا به بررسی اقدامات پتروشیمی شهید تندگویان در حوزه تولید پت و چالش‌های صنعت پایین‌دستی پتروشیمی در این حوزه بپردازیم.

مشروح این مصاحبه به شرح زیر است:

*** کاتالیست پالادیوم در پتروشیمی تندگویان به زودی بومی‌سازی می‌شود**

فارس: برای شروع بحث ابتدا توضیحی درباره محصولات اصلی پتروشیمی تندگویان ارائه دهید.

قاسمی‌شهری: پتروشیمی شهید تندگویان تنها تولیدکننده پت در ایران است. تولیدات اصلی ما در خانواده پت (پلی اتیلن ترفتالات PET) شامل پت گرید نساجی و پت گرید بطری است. ما این دو نوع پت را در پتروشیمی شهید تندگویان تولید کرده و بر حسب نیاز بازار و تقاضای صنایع پایین‌دستی در بورس کالا عرضه می‌کنیم. در شش ماه اول سال پت گرید بطری خیلی متقاضی دارد، زیرا به دلیل ایام عاشورا و مواردی از این دست نیاز برای تولید بطری و امثالهم زیاد می‌شود.

در شش ماه دوم سال که فصل سرما است، بیشتر گرید نساجی متقاضی دارد. البته در ابتدای سال جاری تا کنون، فروش پت گرید نساجی هم نسبت به سنوات گذشته مناسب بوده و تقاضا در این حوزه وجود داشته است. البته شاید یکی از عواملی که در فروش پت گرید نساجی از ابتدای سال خیلی تاثیرگذار بود، بحث افزایش نرخ ارز بود. به هرحال ما مجبوریم محصولمان را در بازار بورس بفروشیم و این کار را هم به صورت منظم انجام خواهیم داد.

فارس: در حال حاضر در پتروشیمی شهید تندگویان چه اقداماتی در دست اجرا است؟ آیا پروژه جدیدی برای افزایش تولید تعریف شده است؟

قاسمی‌شهری: پروژه‌هایی خوبی در پتروشیمی شهید تندگویان اجرایی شده است، در این راستا چند گرید جدید به سبد محصولات ما اضافه شد که بهترین آن گرید TG670S بود که همان گرید موردنیاز برای تولید چادر مشکی است که خیلی هم مورد استقبال قرار گرفت.

گرید دیگر AUV است که برای ظروف خوراکی مایع استفاده می‌شود. یکی دیگر از گریدهایی که در ایام [کرونا](#) به دادمان رسید، گرید LM140 است که برای مواد گان پزشکی و لباس‌های یکبار مصرف پزشکی، ماسک و مواردی از این دست استفاده می‌شود. این گرید از طریق انجمن صنفی کارفرمایی پتروشیمی به صورت مجانی در اختیار شرکت‌های تولیدی قرار گرفت تا بتوان نیاز بیمارستان‌ها را در شرایط اضطراری فعلی تامین کرد.

همچنین در پتروشیمی شهید تندگویان یکسری پروژه‌های افزایش ظرفیت و رفع تنگنای تولید تعریف شدند که بعضا دارد، به نتیجه می‌رسد. زمانی که فاز اول و دوم پروژه پتروشیمی شهید تندگویان تمام شد، خارجی‌ها بدون اینکه عملیات اجرای تست را انجام دهند، کار را رها کردند و رفتند، لذا عملیات تست انجام نشد. از سال 97 که بنده در پتروشیمی تندگویان هستم، اقداماتی را برای انجام اجرای تست و رسیدن به ظرفیت‌های اسمی شروع کردیم. در پایان سال 97 ظرفیت تولید پتروشیمی تندگویان 67 درصد ظرفیت اسمی بوده است، این ظرفیت در پایان مهر ماه به 84 درصد اسمی رسید و الان روی 87 درصد ظرفیت اسمی کار می‌کنیم. برنامه ما این است که تلاش می‌کنیم تا پایان سال به 90 درصد ظرفیت اسمی برسیم.

اقداماتی خوبی در زمینه نوسازی دستگاه‌ها انجام شدند. یکسری دستگاه‌های حساس ما که جنس خاصی از تیتانیوم در آنها استفاده شده بود و همچنین مبدل‌های حرارتی که سال‌ها از عمرشان گذشته بود و کارایی خود را از دست داده بودند را برای نوسازی در دستور کار قرار دادیم و علی‌رغم اینکه تحریم بودیم و قطعه به ما نمی‌دادند، سعی کردیم قطعاتش را تامین کنیم و در داخل بسازیم و در سرویس قرار بگیرد.

فارس: در بحث تامین تجهیزات با چه چالش‌هایی مواجه هستید؟

قاسمی‌شهری: خیلی از تجهیزات قابل واردات نیست و تحریم‌های آمریکا کمی کار ما را برای همکاری با تولیدکنندگان خارجی سخت کرده است. مثلاً ما در یک نمایشگاه در حال مذاکره با طرف خارجی بودیم، او

وقتی فهمید ما ایرانی هستیم، به ما اشاره کرد که برای احتیاط بیشتر به جای دیگری برای صحبت برویم. یعنی آمریکایی‌ها با ایجاد فشار به تولیدکنندگان می‌خواهند مانع واردات محصولات به ایران شوند هر چند در این حوزه موفق نخواهند بود و ما کار خود را پیش می‌بریم.

در هر صورت ما قطعات را تامین می‌کنیم و مشکلی در بحث تامین قطعه در پتروشیمی تندگویان نداریم. حساس‌ترین کاتالیست ما به اسم کاتالیست با پایه پالادیوم است که ساخت شرکت BASF آلمان است. ساخت این کاتالیست را اخیراً با شرکت‌های داخلی صحبت کردیم و به زودی آن را در داخل تولید می‌کنیم. همچنین در راستای تمرکز بر ساخت داخل تجهیزات ما سه تا مبدل از جنس خاص تیتانیوم که قبلاً آنها را از خارج وارد می‌کردیم را در داخل تولید کردیم.

***در تولید گرید چادر مشکی با کیفیتی بالاتر از نمونه‌های خارجی به خودکفایی رسیده‌ایم**

فارس: سالانه چه حجمی از گرید چادر مشکی را تولید می‌کنید و چه میزان تقاضا در داخل کشور برای آن وجود دارد؟ یعنی می‌خواهم بدانم آیا تولیدات شما به طور کامل پاسخگوی نیاز بازار هست؟

قاسمی‌شهری: ما طبق جلسه‌ای که با انجمن صنفی پارچه‌فروشان داشتیم، برنامه‌ریزی کردیم که طی سه مرحله چهار ماهه، در هر مرحله حدود 2 هزار تن در بازار بورس برای تامین نیاز داخلی عرضه کنیم. قبلاً مواد اولیه چادر مشکی از چین و کره جنوبی وارد می‌شد، ولی حالا دیگر نیازی به واردات و خروج ارز از کشور نیست.

ما از سال گذشته یک کار تحقیقاتی مشترکی را برای تولید گرید چادر مشکی شروع کردیم. تقریباً اوایل امسال به تولید پایلوت و انبوه این گرید رسیدیم و برای فروش آن با دو تا شرکت بزرگ شرکت نخ زاگرس و شرکت حجاب بروجرد وارد تعامل و همکاری شدیم. چون تولید چادر مشکی در سه مرحله صورت می‌گیرد. در مرحله اول پارازایلن به چیپس 670S تبدیل می‌شود. در مرحله بعدی این چیپس به نخ تبدیل می‌شود که الیاف خاصی است و سپس در مرحله آخر این نخ در شرکت حجاب بروجرد به چادر تبدیل می‌شود.

بر اساس آخرین استعلامی که من از شرکت حجاب بروجرد کردم، چادر مشکی با کیفیتی به مراتب بهتر از چادر مشکی‌های وارداتی، با قیمت یک قواره 150 تا 200 هزار تومان تولید می‌شود. ضمن اینکه سبک‌تر

است، الکتریسته ساکن تولید نمی‌کند. از روی سر خانم‌ها سُر نمی‌خورد. چادر تولیدی بور هم نمی‌شود و رنگش واقعا مشکي است.

فارس: محصول پت از دو ماده پارازایلن و MEG تولید می‌شود. در گذشته پتروشیمی تندگویان پارازایلن خود را از پتروشیمی بوعلی دریافت می‌کرد که خب هر دو پتروشیمی در ماهشهر قرار دارند. اما بعد از آتشسوزی پتروشیمی بوعلی در سال 95 برج T-8001 واحد پارازایلن این واحد آسیب دید و الان شما پارازایلن را با کشتی از پتروشیمی نوری که در عسلویه قرار دارد دریافت می‌کنید. آیا پتروشیمی بوعلی اقدام به تعمیر واحد جداسازی پارازایلن خود کرده است؟ تعلل در اجرای این پروژه چه هزینه‌هایی برای شما در پی دارد؟

قاسمی‌شهری: در رابطه با بحثی که ابتدا درباره دریافت خوراک از پتروشیمی بوعلی هم عرض کردید خدمتان توضیح بدهم که در پتروشیمی بوعلی هم پروژه را تعریف کرده‌اند و قرارداد برای ساخت واحد پارازایلن بسته‌اند و ساخت قطعات در حال انجام است. پروژه بازسازی این واحد حدود یکسالی است که شروع شده است. اینکه ما در حال حاضر پارازایلن را از پتروشیمی نوری دریافت می‌کنیم باعث شده است که هزینه‌های لجستیکی و حمل و نقل و انتقال محصول از عسلویه به ماهشهر و اجاره مخازن برای ما در پی داشته باشد و قطعا ترجیح ما این است که پارازایلن را از پتروشیمی بوعلی بگیریم تا در کاهش هزینه‌ها به ما کمک شود.

***دلان پت تولیدی ما را از بورس کالا می‌خرند و به کشورهای همسایه صادر می‌کنند**

فارس: یکی از گلايه‌های اصلی صنایع پایین‌دستی ناظر به کمبود پت موردنیاز آنها بوده است. آیا تولید فعلی پتروشیمی تندگویان به همه تقاضاها می‌تواند پاسخ دهد؟ به نظر شما ریشه مشکل نرسیدن مواد اولیه به تولیدکنندگان پایین‌دستی کجاست؟

قاسمی‌شهری: ما سال گذشته همین موقع، حدودی 70 هزار تن و تا پایان سال حدود 130 هزار تن پت در انبارهایمان و سطح خیابان‌های سایت داشتیم و کسی آنها را نمی‌خرید. امسال فروش پت پتروشیمی تندگویان در بورس کالا 14 درصد نسبت به سال گذشته بیشتر شده است و تولیدمان نیز از 67 درصد ظرفیت اسمی به 84 درصد اسمی رسیده است.

بنده می‌خواهم بدانم چه اتفاقی این وسط رخ داده است که الان تازه امسال علیرغم افزایش عرضه، صنایع پایین‌دستی با کمبود مواد اولیه

مواجه شده‌اند. تازه ما محصول را بیش از کف عرضه فروختیم، یعنی مثلاً اگر کف عرضه 4500 تن بوده است ما 5500 تن عرضه کرده‌ایم. پس نگاه کنید مشکل را باید در جای دیگری جستجو کرد.

در واقع سوال اصلی این است که چرا تقاضا اینقدر افزایش یافته است. آیا در این شرایط رکود اقتصادی در این حوزه تولید رونق پیدا کرده است که تقاضا افزایش پیدا کرده یا نه به دلیل حضور دلالان تقاضا زیاد شده است؟ افزایش عرضه بنده در این شرایط نتیجه‌ای جز رشد دلال بازی در بورس کالا ندارد. ما طی چند نوبت در تابستان، تعداد زیادی دلال پیدا کردیم که محصول را از بورس می‌خرند، کارخانه هم دارند، ولی تعطیل است و آن محصول را بعد از خریداری از ما خودشان به عراق، افغانستان و کشورهای اطراف صادر می‌کنند و بابت اختلاف قیمت ارز نیما و آزاد سود کلانی به جیب می‌زنند. ما اینها را معرفی هم کردیم، ولی چه برخوردی با آنها شد؟ سهمیه چند نفر از آنها قطع شد؟

تا وقتی که اختلاف قیمت بین قیمت ارز بازار آزاد و قیمت عرضه در بورس باشد، طبیعی است که این رانت وجود دارد و ما هم هر چقدر پت در بورس عرضه کنیم همه آن فروش می‌رود.

دلیل اینکه فعالیتهای دلالی در محصولات دیگر در بورس کالا اتفاق نمی‌افتد این است که تولید پت در ایران به صورت انحصاری توسط پتروشیمی تندگویان انجام می‌شود. به نظر من گلایه صنایع پایین‌دستی درست است، اما مشکل در جای دیگری است و اصلاً نیازی به توسعه ظرفیت تولید برای تامین نیاز داخلی نداریم.

کف عرضه پت در سال گذشته برای پت بطری 4500 تن و برای پت نساجی هم 4500 تن بوده است. یعنی مجموعاً ما باید 9 هزار تن پت در بورس کالا عرضه می‌کردیم و تازه سال گذشته بنده صادرات پت هم داشتیم و به نیاز داخلی هم پاسخ دادم.

امسال کف عرضه پت را مجموعاً 11 هزار تن تعیین کردند که ما این میزان را عرضه می‌کنیم. نگاه کنید مشکل کمبود پت با افزایش تولید حل نمی‌شود بلکه دستگاه‌های مرتبط باید جلوی فعالیت دلال‌ها در بورس کالا را بگیرند.

ما به اندازه کافی پت تولید می‌کنیم ولی اینکه تقصیر ما نیست که اگر پت را عرضه می‌کنیم در نهایت این پت به دلال‌ها و نه تولیدکننده‌های واقعی می‌رسد.

واقعا ما به اندازه کافی در کشور پت تولید می‌کنیم، حالا چرا در این برهه حساس چرا با کمبود ارز مواجه هستیم، یک عده باید دنبال این باشند که برای واردات پت نساجی ارز اختصاص دهند محصولی که الان به اندازه کافی تولید می‌شود. معمولا هر سه یا چهار ماه دفتر توسعه صنایع پایین‌دستی پتروشیمی کف عرضه محصولات را اعلام می‌کند. مثلا کف عرضه پت 5500 تن بوده است. من بر اساس این رقم تازه هزار تن هم بیشتر عرضه کردم. یعنی ما 6 تا 7 هزار تن عرضه کردیم. کل رقابتی که روی پت صورت گرفت، روی قیمت حدود 2 درصد تاثیر گذاشت و قیمت را بالا برد.

ما تقریبا یازده هزار تن در هفته تولید داریم و بخشی که دفتر توسعه صنایع پایین‌دستی پتروشیمی تعیین می‌کند را در بورس کالا عرضه می‌کنیم و مابقی را نیز صادر می‌کنیم.

من تاکید می‌کنم ارزی که دوستان می‌خواهند با آن پت وارد کنند را ما به اندازه کافی می‌توانیم تولید کنیم، کما اینکه تا الان بازار را هم تامین کردیم و مشکلی از این بابت وجود ندارد. آن چیزی که باید اصلاح شود، سیستم‌های بهین‌یاب است تا جلوی اعطای سهمیه به دلان گرفته شود، نه اینکه مجوز واردات بدهیم.

به نظر بنده باید شرکت‌هایی که الان دارند از رانت استفاده می‌کنند و محصول را از بورس کالا خریده و در بازار آزاد می‌فروشند شناسایی شده و سهمیه‌شان قطع شود. مطمئن باشید در تولید پت کمبودی نیست و وضع واحدهای پتروشیمی تندگویان خوب است و تازه 20 درصد افزایش تولید داشته‌ایم.

مصاحبه از سیداحسان حسینی